

E5 opgavesæt 4

Jogvan M. Poulsen

9. november 2001

Opgave 2.4.7

Vi får opgivet funktionen $f : S \rightarrow \mathbf{R}$ givet ved $f(p) = |p - p_0|^2$, hvor $p \in S$ og p_0 er et fast punkt (se eksempel 1, sec. 2-3 i Carmo). Her skal vi vise, at $df_p(w) = 2w \cdot (p - p_0)$, $w \in T_p(S)$.

Vi vælger at anvende metoden der er opgivet i eksempel 1 side 86 i Carmo.

$$df_p(w) = \frac{d}{dt}f(\alpha(t))|_{t=0} = \alpha'(t) \cdot v = w \cdot v \quad (1)$$

Nu vælger en kurve $\alpha : (-\epsilon, \epsilon) \rightarrow S$ hvor $\alpha(t) = p$ og $\alpha'(t) = w$. Nu kan vi indsætte

$$df_p(w) = \frac{d}{dt}(\alpha(t) - p_0)^2|_{t=0} \quad (2)$$

$$= 2\alpha'(t)(\alpha(t) - p_0)|_{t=0} \quad (2)$$

$$= 2w \cdot (p - p_0) \quad (3)$$

og det var det vi skulle vise.

Opgave 2.4.15

Her skal vi vise, at hvis alle normaler til en sammenhængende flade i rummet skærer gennem et fælles punkt p_0 , er indeholdt i en kugleskal.

Her skal vi bruge noget fra den sidste opgave. Vi begynder med at sige, at hvis fladen er indeholdt i en kugleskal, så vil normalen $(p - p_0)$ stå vinkelræt på en vektor $w \in T_p(S)$. Dette medfører, at følgende ligning er opfyldt

$$df_p(w) = 2w \cdot (p - p_0) = 0 \quad (4)$$

Hvis vi nu kan argumentere for at $|p - p_0|$ er konstant, så skulle vi nok være færdige, fordi hvis ikke den er konstant, Vi ved at fladen er sammen hængende, og $w \perp (p - p_0)$ for alle w og $(p - p_0)$. Hvis vi tager to tilfældige punkter på fladen p_1 og p_2 , så vil $|p_1 - p_0| = |p_2 - p_0|$ fordi for alle p_x som ligger på en kurve mellem p_1 og p_2 skal gælde at normalen skærer i p_0 . Vi har før vist, at der kun er en kugleskal (hvor $|p - p_0|$ er konstant) der opfylder dette.

Opgave 2.5.1d

Vi får opgivet en parameteriseret hyperboloide, givet ved

$$X(u, v) = (a \sinh u \cos v, b \sinh u \sin v, c \cosh u) \quad (5)$$

På side 61 får vi at vide, at en sådan hyperboloide er regulær. Vi skal nu omskrive den til første normalform. Først finder vi X'_u og X'_v

$$\begin{aligned} X'_u &= (a \cosh u \cos v, b \cosh u \sin v, c \sinh u) \\ X'_v &= (-a \sinh u \sin v, b \sinh u \cos v, 0) \end{aligned} \quad (6)$$

Nu kan vi finde:

$$E(u_0, v_0) = \langle X'_u, X'_u \rangle \quad (7)$$

$$F(u_0, v_0) = \langle X'_u, X'_v \rangle \quad (7)$$

$$G(u_0, v_0) = \langle X'_v, X'_v \rangle \quad (8)$$

Vi udregner

$$\begin{aligned} E &= a^2 \cosh^2 u \cos^2 v + b^2 \cosh^2 u \sin^2 v + c^2 \sinh^2 u \\ F &= -a^2 \cosh u \cos v \sinh u \sin v + b^2 \cosh u \sin v \sinh u \cos v \end{aligned} \quad (9)$$

$$G = a^2 \sinh^2 u \sin^2 v + b^2 \sinh^2 u \cos^2 v \quad (10)$$

Vi skulle finde første normalform $I_p(X(u, v))$

$$I_p(X(u, v)) = E(u')^2 + 2F(u'v') + G(v')^2 \quad (11)$$

Udtrykket bliver langt og uoverskueligt.

Vi skulle også finde toppunkt for hyperboloiden. Vi ved at når hyperboloiden er symmetrisk om z -aksen, så er toppunkter givet når $(x, y) = (0, 0)$. Da $\sin v$ og $\cos v$ ikke kan være nul samtidig, er det kun når $\sinh u = 0$ så skal vi bare finde z -værdien til den u .

$$\sinh u = 0 = \frac{e^u - e^{-u}}{2} \Rightarrow u = 0 \quad (12)$$

Toppunktet ligger så i $(x, y, z) = (0, 0, c)$ da $c \cosh(0) = 1$.

Opgave 31 (VLH)

Opgaven lyder:

En vindstille dag affyres der på en flad mark på samme tidspunkt et kannonslag i hvert af punkterne E og F med den indbyrdes afstand 680 meter. En observatør står i punktet A med afstanden 34 meter fra linien igennem E og F observerer, at braget fra E ankommer til ham $\frac{2}{10}$ sekund senere end braget fra F . Lydenshastighed sættes til 340 meter/sekund. Hvor langt står personen fra punktet F ?

Hvis vi ser på side 37 om hyperblen, kan vi anvende denne metode til at løse problemet på.

Vi får følgende størrelser opgivet

$$|EF| = 2ae = 680m \Rightarrow ae = 340m$$

$$|EA| = 340m/s \left(t - \frac{2}{10}s \right) \quad (13)$$

$$|FA| = 340m/s t \quad (14)$$

$$h_j deny = 34m \quad (15)$$

Vi ved at der gølder følgende for en hyperbel (side 37 - 40)

$$|EP| - |FP| = 2a \quad (16)$$

Dette betyder at vi kan udregne følgende

$$\begin{aligned} a &= a = \frac{1}{2} \cdot 340m/s \left(\frac{2}{10}s \right) = 34m \\ ae &= 340m \Rightarrow e = 10 \end{aligned} \quad (17)$$

Vi kan udfra formel 2 på side 38 finde x

$$\begin{aligned}x &= \sqrt{\frac{a^2(e^2 - 1) - y^2}{(e^2 - 1)}} \\ &= \sqrt{\frac{(34m)^2(10^2 - 1) - 34^2}{(10^2 - 1)}}\end{aligned}\tag{18}$$

$$= \sqrt{\frac{113288m^2}{99}}\tag{19}$$

$$\approx 34m\tag{20}$$

Nu kan vi vhj. af Pythagoras finde $|FA|$

$$\begin{aligned}|FA| &= \sqrt{y^2 + (ea - x)^2} \\ &= \sqrt{34^2 + (340 - 34)^2}\end{aligned}\tag{21}$$

$$\approx 308m\tag{22}$$

Hvis man skulle være interesseret i at finde $|EA|$, så er den bare $|EA| = |FA| - 68m = 240m$.